

Gastroskopija

DIAGNOSTIČNI CENTER BLED

SPOŠTOVANI,

*brošura je pripravljena z namenom seznanitve s preiskavo
ezofagogastroduodenoskopija (skrajšano gastrokopija)
ter z njo povezanih pomembnih vprašanj in odgovorov.*

Prosimo, da upoštevate navodila.

** Za izvedbo gastrokopije je potrebno pred preiskavo oz. posegom skupaj z zdravnikom podpisati izjavo za
"Privolitev v zdravstveno oskrbo po pojasnilu", ki je zakonsko predpisani obrazec.*

KAJ JE GASTROSKOPIJA?

Gastroskopiija je preiskava, ki nam omogoča, da pod kontrolo očesa ugotovimo bolezenske spremembe v zgornjih prebavilih: požiralniku, želodcu in dvanajstniku.

Med gastroskopijo se v usta uvede upogljiva cev (gastroskop). Na konici cevi je nameščena zelo majhna kamera, ki zdravniku omogoča, da pregleda notranjost zgornjih prebavil. Če je treba, vam odvzamemo vzorce tkiva, prav tako pa se lahko po endoskopski poti opravijo tudi nekateri terapevtski posegi.

RAZLOGI ZA GASTROSKOPIJO

- Ugotovitev vzrokov vaših prebavnih motenj, znakov in simptomov, kot so bolečina v trebuhu, dolgotrajna zgaga, vztrajanje slabosti in bruhanja, težave pri požiranju, krvavitev iz zgornjih prebavil, bolečina za prsnico ki ni povezana z boleznimi srca in ožilja, nepojasnjeno hujšanje, kronična driska, slabokrvnost ...
- Odvzem vzorcev sluznice in histološka potrditev bolezenskih sprememb
- Redne gastrokopske kontrole in presejanje za raka na zgornjih prebavilih
- Zdravljenje določenih sprememb in prebavnih težav. S posebnimi pripomočki, ki jih lahko uvedemo po delovnem kanalu gastrokopa, lahko odstranimo tujke, lahko ustavimo krvavitev, lahko razširimo zožitve, ki so vzrok za težave pri prehajanju hrane, ali odstranimo polipoidne in nepolipoidne predrakaste spremembe.

Gastroskopiija se uporablja za ugotovitev vzrokov vaših prebavnih motenj!

KATERA SO MOGOČA TVEGANJA PRI GASTROSKOPIJI?

Zapleti pri gastroskopiji so zelo redki in lahko vključujejo:

- Neželene reakcije na sedacijo, če se jo med preiskavo uporablja (*glejte brošuro o sedaciji*).
- Krvavitev iz mesta, kjer je bila vzeta biopsija, ali je bila odstranjena polipoidna ali nepolipoidna bolezenska sprememba.
- Predrtje stene prebavil
- Aspiracijo želodčne vsebine
- Druge redke zaplete, ki lahko zahtevajo dodatne posege in ukrepanje.

KAKO SE PRIPRAVITI NA GASTROSKOPIJO?

Da bi se ustrezno pripravili, morate skrbno upoštevati prejeta navodila in navodila svojega zdravnika. Od vas lahko zahteva naslednje:

- Da pred preiskavo 6–8 ur ne jeste in ne pijete.
- Prilagodite jemanje svojih zdravil. Opozorite svojega osebnega zdravnika na zdravila vsaj en teden pred posegom – predvsem če se zdravite zaradi sladkorne bolezni, visokega pritiska ali težav s srcem, če jemljete aspirin ali druga zdravila za preprečitev strjevanja krvi. Morda bo treba prilagoditi odmerke določenih zdravil ali pa začasno v celoti prenehati z njihovim jemanjem.

KAJ LAHKO PRIČAKUJETE PRI GASTROSKOPIJI?

Med preiskavo:

Med gastroskopijo v veliki večini primerov pacienti ne potrebujejo sedacije. Kadar zdravnik meni, da je sedacija potrebna, ali pa jo sami želite, vam jo bomo omogočili. Včasih je potreben le blag sedativ v obliki tablete, redkeje je treba zdravilo dajati v žilo in ga kombinirati s protibolečinskim sredstvom (glejte brošuro o sedaciji).

Pred preiskavo bomo vaše žrelo omrtvili z lokalnim anestetikom v obliki pršila (povedati morate, ali ste bili v preteklosti na tak anestetik alergični). V usta vam bomo dali ustnik zaradi vaše osebne zaščite in zaradi zaščite endoskopa. Ležali boste na levem boku in v tem položaju vam bo zdravnik uvedel gastroskop. Med napredovanjem z gastroskopom skozi požiralnik in naprej v želodec bomo zaradi ustrezne preglednosti skozi gastroskop vpihovali zrak, kar boste čutili kot rahlo tiščanje, v nobenem primeru pa ne kot bolečino. Ves čas preiskave boste lahko tudi normalno dihali, skozi usta in nos.

Najpogosteje se pri gastroskopiji skozi delovni kanal gastroskopa z drobnimi kleščicami (biopsija) vzamejo vzorci tkiva za histološki pregled, da tako potrdimo in/ali natančno ugotovimo naravo bolezenske spremembe.

Okužba z bakterijo *Helicobacter Pylori* je zelo pogosta in je prisotna pri polovici svetovnega prebivalstva. Pri veliko osebah okužba sama ne povzroča težav, za nekatere pa je lahko povezana z razvojem razjed in raka na želodcu. V Sloveniji, tako kot drugod v razvitem zahodnem svetu, je število okuženih oseb in s tem povezanih bolezni v upadanju.

Ko okužbo s *Helicobacter Pylori* enkrat ugotovimo, se odločimo za zdravljenje. Ponavadi uspeh zdravljenja preverimo s pomočjo dihalnega testa C 13 urea, ki ga izvedemo, od 4 do 6 tednov po zaključenem zdravljenju.

Med terapevtskimi posegi, ki jih izvajamo pri gastroskopiji, so ustavitve krvavitev, odstranitve polipoidnih in nepolipoidnih sprememb, razširitev zožitev in odstranitve tujkov. Večina teh posegov se zaradi varnosti opravlja v bolnišničnih razmerah.

Med preiskavo bomo značilne predele zgornjih prebavil in morebitne bolezenske najdbe fotodokumentirali in bodo sestavni del vašega gastroskopskega izvida.

Gastroskopija v večini primerov traja od 5 do 20 minut.

Po preiskavi:

V primeru sedacije je po posegu potrebno drugačno ukrepanje in večja pozornost zdravstvenega osebja in spremljevalca, predvsem v času okrevanja in vpliva zdravil (glejte brošuro o sedaciji).

Po posegu lahko zaradi med preiskavo vpihanega zraka v trebuhu še nekaj časa čutite pretakanje, napetost in krče, vendar to le v blagi obliki. Neredko so prisotne tudi prehodne bolečine v grlu. Če preiskava ni bila opravljena v sedaciji in vam med posegom niso opravili enega od zgoraj naštetih terapevtskih posegov, lahko normalno nadaljujete svoje vsakodnevne delovne in siceršnje dejavnosti.

REZULTATI GASTROSKOPIJE

Zdravnik vam bo po opravljeni gastroskopiji sporočil rezultate in kaj iz njih sledi, oziroma razložil potrebne nadaljnje ukrepe.

- Glede nadaljnjega ukrepanja je včasih odločilen histološki izvid biopsiranih ali odstranjenih sprememb. O tem bomo vas in vašega osebnega zdravnika obvestili naknadno po pošti. Če boste želeli, vas bomo o izvidih in pojasnilih obvestili tudi v osebnem pogovoru z vami.

Pred gastroskopijo vas bo zdravnik v pogovoru seznanil s posegom in odgovoril na vsa vaša vprašanja.

ČE IMATE ŠE DODATNA VPRAŠANJA?

Pred gastroskopijo vas bo zdravnik v pogovoru seznanil s posegom in odgovoril na vsa vaša vprašanja. Po ambulantno opravljeni gastroskopiji lahko normalno nadaljujete svoje vsakodnevne delovne in siceršnje dejavnosti.

Če je bil opravljen endoskopski poseg in boste odpuščeni v domačo oskrbo, boste dobili ustrezna pisna navodila, kaj smete in česa ne smete početi v naslednjih nekaj dneh. Prav tako vas bomo ponovno opozorili na mogoče neželene zaplete in potrebne ukrepe, če do njih pride.

Če se boste skupaj z zdravnikom odločili, da je potrebna tudi sedacija, boste dobili tudi vse informacije o pripravi na sedacijo, o različnih metodah sedacije in njenih morebitnih zapletih. Prav tako vas bomo seznanili s tem, kakšno je potrebno ravnanje po sedaciji, in dobili boste pisna navodila pred odpustom iz ambulante. Vedeti morate, da sedacijo lahko zavrnete ali pa se ji odpoveste. Vsebino in obseg pojasnila bo dokumentiral vaš zdravnik. Pojasnilo mora biti podano tudi, če ste v preteklosti že imeli enako ali podobno preiskavo ali pa menite, da ste že zadosti informirani.

Če česa niste razumeli ali imate dodatna vprašanja, potem jih, prosimo, brez zadržkov postavite. Ne nazadnje gre pri tem za vaše zdravje, vaše zaupanje v preiskavo in za vašo varnost.

**UPORABITE ZA VPRAŠANJA,
KI JIH ŽELITE POSTAVITI SVOJEMU ZDRAVNIKU:**

DIAGNOSTIČNI CENTER BLED d.o.o.

Pod skalo 4, 4260 Bled

T: 04 579 80 00, F: 04 579 83 00

info@dc-bled.si

Podružnica Ljubljana - Vila Urbana

Barvarska steza 4, 1000 Ljubljana

T: 01 280 46 60, F: 01 280 46 61

ljubljana@dc-bled.si

Ambulanta Kostanjevica na Krki

Zdravstveni dom, Ljubljanska c. 16

8311 Kostanjevica, M: 041 644 006

kostanjevica@dc-bled.si

www.dc-bled.si

Brošura se uporablja v vseh družbah skupine Diagnostični center Bled. Celotna ali delna reprodukcija brez soglasja podjetja Diagnostični center Bled d.o.o. ni dovoljena. Besedilo pregledal in odobril strokovni direktor Diagnostični center Bled: prim. M. Stefanovič, dr. med., Oblikovanje: IDEARNA d.o.o. Verzija 1.0 z dne 01.01.2012